

27.1.2016

Ympäristöministeriö

kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Viite: 23.11.2015 päivätty lausuntopyyntö, Dnro YM027:00/2012,
sähköposti 13.1.2015 Aulikki Alanen

Lausunto soidensuojelutyöryhmän loppuraportista

Vesilaitosyhdistys (VVY) on vesihuoltolaitosten toimialajärjestö. Jäseninäimme on 290 vesihuoltolaitosta kattaen noin 90 % maamme vesihuollosta. Vesihuoltolaitokset huolehtivat yhdyskuntien ja teollisuuden vesihuollosta, mikä on yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittinen palvelu.

Ympäristöministeriö pyysi lausuntoja soidensuojelutyöryhmän loppuraportista. Vesilaitosyhdistykseltä ei pyydetty asiasta lausuntoa, emmekä osallistuneet asian valmisteluun. Vesilaitosyhdistys sai kuitenkin asiaa tiedusteltuaan 13.1.2016 päivätyssä sähköpostissa ympäristöneuvos Aulikki Alaselta luvan lausunnon toimittamiseen soidensuojelutyöryhmän loppuraportista tammikuun 2016 loppuun mennessä. Vesilaitosyhdistys kiittää mahdollisuudesta antaa asiasta lausunto.

Lausuttavassa raportissa todetaan, että pohjavedenotto voi vaikuttaa soiden tilaan (s. 19, 23). Vesihuoltolaitosten toimittamasta vedestä yli 60 % on pohjavettä. Tätä pohjavedenottoa yhdyskuntien tarpeisiin ja sen sovittamista yhteen soidensuojelun kanssa ei ole juurikaan käsitelty raportissa. Raportissa on lähinnä todettu vedenoton mahdollisia negatiivisia vaikutuksia suoluonnolle, mutta ei tekijöitä, jotka näihin vaikutuksiin vaikuttavat. Näiden tekijöiden lisäksi raportissa pitäisi mainita, että aina pohjavedenotto soiden läheisyydessä ei ole uhka suoluonnolle. Täydennysehdotuksen kustannuksissa soidensuojelun mahdollisia vaikutuksia vedenhankintaan ei ole arvioitu. Vesilaitosyhdistys pitää tärkeänä kustannusarvion sekä laajemman yhteiskunnallisen intressivertailun tekemistä vedenhankinnan osalta.

Vedenhankinta on yhdyskunnille kriittinen palvelu ja mitä suuremmassa määrin yleisen edun mukaista. Käytössä olevan vesilähteen vaihtamisesta syntyy aina merkittäviä kustannuksia ja ympäristövaikutuksia. Lisäkustannukset tulevat lopulta vesihuoltolaitoksen asiakkaiden maksettavaksi. Vesilähteen vaihtaminen ei ole aina mahdollista yhdyskunnan vedensaantia ja sen varmuutta heikentämättä. Jos vesihuoltolaitokselle on myönnetty vesilain mukainen vedenottolupa, tulee luvan haltijan voida harjoittaa luvan mukaista vedenottoa pohjavesialueeseen liittyvän suon suojelusta huolimatta ja mahdolliset ennallistamistoimet pitää toteuttaa siten, ettei vedenhankinta vaarannu. Määräaikaisten vedenottolupienkin kohdalla uuden lupapäätöksen pitäisi pääsääntöisesti mahdollistaa vedenoton jatkaminen. Osa työryhmän suojeltavaksi ehdottamista suoalueista on yhteydessä vedenhankintaan käytettäviin tai suunniteltuihin pohjavesialueisiin, joten vedenhankinnalle haitalliset vaikutukset ovat mahdollisia.

Soidensuojelussa pitää ottaa huomioon myös mahdollisuus suohon liittyvän pohjaveden hyödyntämiseen vedenhankintaan tulevaisuudessa. Vedenhankinnan varmuus sekä mahdollisuus lisätä ja varmistaa vedenhankinta vaikuttaa yhdyskunnan terveellisyyteen, toimintakykyyn, kehitykseen ja sen vetovoimaisuuteen ihmisille ja yrityksille. Hyviä vaihtoehtoisia vesilähteitä ei ole aina saatavilla. Soidensuojelun täydennysesitys jättää osin epämääräiseksi raportissa esitettyjen arvokkaiden soiden pitkän aikavälin suojelustatuksen. Vedenhankintaa koskevat päätökset ja investoinnit tehdään kymmeniksi vuosiksi eteenpäin, joten vesilaitoksille on tärkeää tietää sen toimintaan vaikuttavat tekijät etukäteen ja luotettavasti.

Luonnonsuojelu ja siihen liittyvä soidensuojelu on yleisen edun mukaista. Pidämme hyvänä, että soidensuojelutyöryhmä on tehnyt suojeltavien soiden valinnan luonnontieteellisin perustein ja valitsemalla nykyistä suojelualueverkostoa luonnonarvoiltaan parhaiten täydentävät kohteet. Vesilaitosyhdistyksen mielestä näiden suoalueiden suojelu pitää kuitenkin toteuttaa siten, että yhdyskuntien elintärkeä vedenhankinta ei vaarannu ja vedenhankinnan ja soiden suojelun intressit sovitetaan mahdollisimman hyvin yhteen.

Osmo Seppälä
toimitusjohtaja

Riina Liikanen
vesihuoltoinsinööri